

15

AD

AVDIENDAM ORATIONEM

IN ADITV

PROFESSIONIS IVRIS ORDINARIAE

D. XII. NOVEMBER. CID 10 CCLXXXVII

PVBЛИCE HABENDAM

OBSERVANTISSIME INVITAT

D. IO. ERNEST. BERNH. EMMINGHAVS

1796/1

*Insunt de mandato tacito ejusque praeferit tacita susceptione
nonnulla.*

ERLANGAE

TYPIS KVNSTMANNIANIS

§. I.

Taciti plerumque eandem, imo interdum maiorem esse in iis, quae a libera hominum voluntate dependent, conventionibus praesertim, vim atque virtutem, et legibus evinci potest *a*) et omnes fatentur; licet, num adesse censeri possit, vel deesse, tacita mentis nostrae declaratio, in singulis speciebus maximopere soleat disceptari.

§. II.

In summa nimirum is animi sui sensa tacite aperuuisse ex ipsis fanae rationis principiis videtur, qui quidem quid velit, nolitve, nec verbis, nec litteris, nec aliis signis externis ex usu communi significationem certam habentibus *b*), immediate sive directe explicit, actum tamen, vel commissivum, vel omisssivum, perpetravit, ex quo quid cupiat, quid aversetur, justae ratiocinationis

a) *L. 32. ff. de legib. L. 2. de pac̄. L. 3. de reb. credit. L. 6. §. 1. de contr. emt.*

b) *Vt puta nutu, L. 52. §. ult. de oblig. et act. vel demonstratio dito facta, L. 6. ff. de reb. cred.*

A

auxilio colligi potest. Quinam veri sint, vel non sint, ejusmodi indolis actus, quantumve in singulis causarum figuris, pro re nata, efficiant, non potest quin saepe ambiguum sit, quum facti et non facti interpretatio saepe prudentissimos fallat, et si in ullam umquam, certe in hanc juris materiam conveniat illud ICti, quod non possint omnes articuli casusque omnes, qui quandoque acciderint, aut legibus aut Senatusconsultis comprehendendi c).

Quid mirum igitur, eos qui juri dicundo praesunt, vel quibus solemne est de jure respondere, quaestionum ad hanc rem pertinentium decisione saepe mirifice occupari?

Interim et hoc loco plane destituti non sumus legum in Germania vulgo receptarum auxilio d).

§. III.

Ad mandati contractum, et quidem ad largitionem mandati praesertim quod attinet, claram habenius ac reiteratam juris civilis sanctionem, vim et efficaciam actus cuiusdam

c) L. 10. 12. ff. de legib.

d) FRANC. MANTICA vatic. lucubrat. de tacit. et ambig. convention. Genev. 1723. REINH. BACHOV AB ECHT comm. in prim. part. Pandect. L. II. tit. 14. pag. 599. sqq. GERH. NOODT de pact. et transact. cap. II. HENR. THEOD. PAGENSTACHER diff. de pactis tacitis, comment. EIUS in sexti Pomp. ad S. bia. de re testam. et de bonor. poss. lib. quat. (Lemgov. 1750.) adjecta. GREG. MAIANSII diff. de oblig. ex conf. (Tom. I. differt.) §. 9. sqq. GOD. LVD. MEKKEN de factor. indeole in tacit. renunc. (num. 27. opusculorum)

jusdam omissivi, silentii puta, definiens; eam nimis ut mandasse censeri omnis debeat, qui sciens patiatur pro se intervenire, vel ut sibi credatur ab alio mandari e). Cui regulam generalem superficiunt non infimi ordinis ICti: scientem negotia sua geri ac patientem mandare censeri f). Neque inepte, ut puto. Si enim in aliqua causa manifesta est legum sententia, ad similia recte proceditur et semper quasi hoc legibus inesse credi oportet, ut ad eas quaque personas et ad eas res pertinerent, quae quandoque similes erunt g). Interim haud nego, tunc tamen con-siliis uti eos mihi videri, qui non nisi de praesente simul negotii domino regulam ita generaliter concipere audent; siquidem in iis quae interventioni aut mandato ut alii credatur minus similia sunt h) praesentem, proinde contradicendi majori opportunitate instructum, non uno loco

A 2

sibi

e) L. 6. §. 2. ff. mandati. L. 18. eod. L. 60. de reg. jur.

f) STRYK usi mod. pand. tit. de procur. §. 28. LEYSER ad pand. Spec. 472. med. 8. LYNKER Vol. I. respons. 95. num. 1. ICti Halensis. Tom. I. Lib. I. consil. 34 num. 10. HELLFELD jurispr. for. §. 419. WERNHER leditiss. comm. ad pand. Lib. 17. tit. 1. §. 2. et plures quos habet MANTICA l. c. Lib. VII. tit. 7.

g) Verba sunt IVLIANI AC TERTVLLIANI in L. 12. 27. ff.
de legib.

h) Est autem plane similis v. c. solutio debitti alieni.

fibi finxerunt I Cti Rom., quem tacite consenserit, quin mandasse? putarunt, cum res ejus ageretur, negotii dominum i).

§. IV.

Quam tradidi modo regula, an procedat etiam in judicialibus? quaeritur. Nec desunt tum legum civilium, tum triturae forensis peritissimi viri qui negant illud et in judicialibus negotiis expresso consensu semper opus esse contendunt, ut mandasse censeri quis possit k). Sed per etiam, ut alius visum est*) et mihi videtur. Licet enim parum hoc faciat IUSTINIANI illud †): *Cicunque permisit rem tuam agere, aut defendere, is tuus procurator intelligitur, ad formularum et stipulationum solennia, quibus olim procuratores solebant constitui, referendum ‡); attamen de jure tertii saltet exceptionem satis illepidam proferret*

ex

i) L. 2. pr. ff. ad munic. L. 12. de evict. Nimis caute in ipsis speciebus quae traduntur in L. 6. §. 2. cit. etc. praesentiam domini desiderant WESTENBERG ad Dig. Lib. III. tit. 3. §. II. PAGENSTACHER l. c. §. II. aliquie.

k) Arg. L. 65. de procur. L. un. C. de fatisdat. junct. L. 8. §. 1. ff. de procur. PETR. DE GREVE exercit. ad pand. loca difficil. exerc. 4. pag. 99. BRUNNEMANN comm. ad l. 8. §. 1. cit.

) LEYSER spec. 53. med. II. 12. SCHAVMBVRG pr. prax. jud. cap. gen. 2. §. 22. not.). DANZ V. C. Grundf. des gemeinen Procesſes, §. 43.

†) In §. 1. I. de iis per quos agere possumus.

‡) OTTO comment. ad cit. §. I.

ex mea sententia qui legum quas illi excitarunt auctoritate
fretus ob defectum mandati expressi ab officio mandantis
recedere vellet.¹⁾ Id enim tantummodo innunt istae,
quatenus ad largitionem mandati sunt referendae, jus esse
adversario, a procuratore quem praesens dominus ad acta
expressae non constituit cautionem de rato exigendi,
nisi de mandato quod dederit procuratori, litteris ad
adversarium ipsum, vel ad principem ²⁾ missis, cum cer-
tiorem reddiderit dominus ³⁾. Caeterum qui nullo man-
dato instructus in judicio comparet negotia alterius, ejus
praesertim qui vicem actoris sustinet, expediturus, repel-
li debet ⁴⁾. Sed de eo in praesenti non loquimur, sta-
tuentes potius, interdum videri ex legum praecepto ac
sensu eum mandatum habere, qui expressum saltem non
habet. Quae vero ex usu fori vel singulis locorum statu-
lis plerumque desiderantur scripta procuratorum manda-
ta ⁵⁾, vel a domino litis oretenus ad acta expressae decla-
rata ⁶⁾, aperte ad formam pertinent magis quam ad sub-

A 3

stantiam,

¹⁾ Vel praetorem; vid. NOODT ad pand. tit. de procur. p. 136.

²⁾ ANT. SCHVLTING enarr. part. pr. Digest. tit. de procur.

§. 7. GE. D'ARNAUD variari. conjectur. Lib. I. cap. 19.

pag. 129. sqq.

³⁾ L. 35. ff. de procur. L. 27. pr. cod. L. 24. C. cod.

⁴⁾ CARPOV proc. tit. V. nov. 1. n. 58. STRYCK l. c. Ill.

CLAPROTH Einl. in den ordentl. bürgerl. Proses, I. Abth.

II. Abschn. §. 81.

⁵⁾ VOET ad pand. tis de procur. §. 9.

stantiam negotii a procuratore expediendi, ad formam inquam, cuius observatio injungi quidem cum effectu litigantibus potest, quae tamen et non observata ideo non vitiat actum q); saltem respectu domini, qui ipse forsitan morem non gesit legi non scriptae, vel statuto in rem istam concepto.

§. V.

An eadem quae de largitione mandati diximus valeant etiam suo modo de suscepione ejus, ita, ut qui forsitan a domino negotii, vel absente, vel praesente, de voluntate ejus id ipsum sibi demandandi certior factus id non recusat, sed taceat, mandatum suscepisse videatur, proinde, nisi tempestive renunciet illud, ad negotium istud expediendum vel interesse praestandum compelli possit ac debeat, pariter in dubium venit.

Si consideramus, non solum ex generali juris pontificii ac domestici regula r) tacentem plerumque consentire censeri, sed etiam e sententia PAVLLI ICti s) continuo testationem contrariae mentis patrem interponere debere,

fi

Q) MANTICA l. c. Lib. VII. tit. 3. num. 25.

r) Cap. 43. de reg. jur. in sexto. Paroem. Schweigst du still, so ifst dein Will; it. Stillschweigen ift nicht allwege gut. EISENHART Grundsätze des deutsch. Rechts in Sprüchwörtern, edit. C. A. I. EISENHART V. C. pag. 343.

s) In L. 16. ff. ad ICtum Maced. Conf. VOET ad pand. tit. mandati §. 3. verb. quin et si absentia etc.

si improbet actum filii eo fine, ut pecuniam quam mutuasset iste persolveret, litteris sibi denunciatum; non posse recusari e CLEMENTIS Papae pracepto t) defensionem ejus, qui litteris ad aliquem directis procuratorem eum in causis suis constituerit, simulatque acceperit iste litteras, neque in continentis protestatus sit; sed cogit potius posse, ut illum defendat in omnibus causis et negotiis ad quae litterae istae sese extendunt u), parum abesse videtur, quin tuto affirmanda sit quaestio hoc loco proposita: praesertim quum et VLPIANI illud v), quod solent allegare negantes: *Invitum accipere debemus non eum tantum, qui contradicit, verum eum quoque, qui consensisse non probatur*, ceteroquin de procuratore judiciali tantum conceptum w), ex aliis quibusdam ejusdem ICti effatis, ita probabiliter explicari possit ac debeat, ut nil amplius putetur verbis: *verum eum quoque etc.* indigitare voluisse, quam hoc, non aequo, ut in aliis quibusdam juris articulis, cum qui pro statu suo et conditione consensus plane incapax est, vel diffensus, consentientibus hoc loco aequiparandum esse. Ita enim in Libro 17. ad edit. x) idem VLPIANVS: *Invitum autem in servitutibus accipi-*

t) In Clem. I. de procur.

u) ZIEGLER ad Lancelott. iustit. iur. canon. Lib. III. tit. 2.
§. 23. STRYCK l. m.

v) L. 8. §. 1. ff. de procur.

w) SCHVLTING l. c. §. 1.

x) L. 5. ff. de servitut.

accipere debemus non eum (tantum) qui contradicit, sed eum (etiam *) qui non consenit, ideoque Pomponius libro quadragesimo et infantem et furiosum invitum recte dici ait; et porro Libro 3. ad Leg. Iul. et Popp y). Deinde ait lex invitum accipere debemus eum qui non consensit ad divortium; illico nec a furioso divertendo solvit seu hujus legis necessitate; nec si ab ignorantie diverterit. Reclius enim hic invitum dicitur quam qui dissentit. Atqui in adoptionis materia, et si consensu adoptandi opus sit z), et infans tamen qui adoptetur non incapax judicatur a), a nuptiarum contrahendarum negotio furiosorum filii repellendi non sunt, ex ipsius VULPIANI sententia b), licet sine parentum consensu matrimonium inire ita nefas habeatur, ut non possint filiorum justae nuptiae esse, nisi praecedat jussus parentum c); in dotis repetitione filia quae non potest per dementiam contradicere, consentire creditur d); in hereditatis aditione tandem filius heres institutus qui patrem furiosum habet, si adierit hereditatem, perinde habetur, atque si paterfamilias adiisset e).

§. VI.

*) REINOLD diff. ad L. 57. mand. cap. 2. §. 10.

y) L. 45. §. 5. ff. de ritu nuptiar.

z) L. 5. D. de adopt. L. 10. pr. C. eod. G. E. D' ARNAUD L. c. Lib. I. cap. 24. pag. 166.

a) L. 42. D. de adopt.

b) Quam refert et probat IVSTINIANVS in L. 25. C. de nuptiis.

c) Pr. de nupt.

d) Iterum auctore VULPIANO in L. 2. §. 2. ff. soluto matr.

e) Teste MARCIANO in L. 52. ff. de acquis. vel omitt. hered.

§. VI.

Verum enim vero, licet usu suo destitutum non sit in mandati suscipiendi quoque negotio juris civilis placitum istud quod loco fundamenti regulae supra traditae allegare solent doctores, ut statim videbimus; attamen regulam ipsam ad susceptionem mandati parum quadrare exinde jamjam perspicitur, quod res nostra plerunque non agitur, ubi negotium nobis demandare vult alter. Ac revera e censu actuum quibus mandatum tacite suscipitur plane proscribendum esse merum silentium, sive praesens praesentem, sive absens absentem epistola ad eum directa, de negotio quodam expediendo interpellaverit, testis omnino uberrimus est **VLPIANVS** loco memorato f), ubi: *Invitus procurator non solet dari. Invitum accipere debemus — eum quoque qui consenserit non probatur.* Actus enim e regula plane indifferens silentium est, uti in statu naturali g), ita et ea civili isto, quem Romani tenebant b) et una olim ingressi sunt Germanorum variae gentes; siquidem ex veriori sententia nec recepta Iuris canonici placita, nec vetusti patrii mores hoc loco aliquid detraxerunt vel addiderunt ipsius juris naturalis praeceptis, nisi hoc forsan, quod silentium ejus quem rogatione molesta quis degravaret pro diffensu habuerunt

ante.

f) L. 8. §. 1. cit. de procur.

g) Cel. HVFELAND *Lehrf. des Naturr.* P. I. §. 298. cor. 2.

h) L. 142. ff. de reg. jur.

antecessores i). Ex actu indifferente autem neque consensus probari potest, neque dissensus. Et quamvis de procuratore judiciali proprio sermonem fuisse V L P I A N O, non diffitear; ad alios tamen quibus negotia sua demandare aliquis vult, eo majori jure sententia ejus porrigitur, quo certius est, grave plerumque, molestum et arduum esse, ob defensionis a culpa, imo et famae periculum, res alienas nobis demandatas administrare, sive contentiosae sint, sive pacificae. Quae vero ejus indolis sunt fugere magis solent quam petere providi homines. Inde apertiora assensus indicia hoc loco recte desiderantur. Nec eos solom qui pro statu suo et conditione consentire non possunt in mente habuissent V L P I A N U M, quum de his dixit qui consensisse probari nequeant, exinde intelligimus, quod jam aliunde constat, tales procuratores fieri plane non posse. Ad formulas potius quibus uti solebant Romani in servitutibus stipulationis ritu constituendis respexit iste in loco de servitutis supra citato k) et stipulationem: *ne jus sit vicino invitatis nobis in re sua aliquid faciendi, committi docuit, si dominus praedii servientis contraveniret dum infans esset vel furiosus, qui praedium dominans teneret.* De casu

ubi

i) Cap. 44. de reg. jur. in 6to. Paroem. Keine Antwort ist auch eine Antwort; EISENHART l. c. pag. 98. not. 1. Add. de silentio scriptores, quorum selectiores tradidit cel. GLÜCK in der aufschrift. Erläut. der Pand. §. 290.

k) L. 5. ff. de servit. prad. urban. juncta L. 4. preced.

ubi sciente et paciente domino, adulto et mentis compote, id faceret idem haud praedicavit; sine dubio quia invitis nobis id fieri dici non utique potest, quod praescitu nostro fit et patimur: et ex eadem ratione furiosum mentionem fecit in altero loco *l*), ad materiam divertitorum spectante. Sed et in utraque specie, ut constaret de *consensu* et *voluntate* domini, vel patroni, opus non erat, uti constare debet de voluntate ejus cuius res suas demandare aliquis vult. Et quantum intersit inter nudam patientiam et voluntatem, nemo ICtorum magis prospexit quam ipse **VLPIANVS**, more philosophorum quos aemulabatur *m*) ita perbelle distinguens alio loco *n*): *Scientiam hic eam accipimus, quae habet et voluntatem; sed, ut ego puto, non voluntatem, sed patientiam: non enim velle debet dominus, sed non nolle.*

Si vero rogationi alterius extrinsecus aliquid accedit quod grave satis et ponderosum videtur ex legum sententia, silentio praeteriri sine discriminé non posse rogationem, haud negavimus. Itaque ad locum **PAVLLI** supra excitatum *) in promtn nobis, si qua opus, responsio el-

B 2

set,

l) L. 45. de ritu nupiar.

m) Stoicorum nempe; ECKHARD hermeneut. jur. Lib. I. cap. 4° ibique praesertim cel. WALCH in notis.

n) L. I. §. 3. D. de tribut. act.

**)* L. 16. ff. ad ICtum Maceæ.

set, id singulare fuisse in specie ibi proposita, quod a filio ad patrem directa esset epistola cuius mentionem fecit ICtus. Quantum valeat enim in plerisque negotiis potestatis, vel herilis vel patriae, vinculum, certe non ex una constat juris civilis sanctione o). Sed et insuper ad locum de susceptione mandati plane non pertinet, re propius inspecta, effatum illud. Mutuam pecuniam sumvit, referente PAVLLO, filius, quasi mandato patris, et fidem suam interposuit; utrumque denunciavit patri. Haec erat vera ratio (non ea, quam fingunt nonnulli, quod preces, mandato sūniles, ad eum direxerit iste, ut solvat pecuniam) cur sine periculo non potuit pater quin continuo contrariae mentis testationem interponeret. Si enim tantum sciente Patre creditum sit filio, cessat Senatusconsultum p) (Macedonianum) et qui seit alium pro se intervenire et patitur, mandasse censetur, ut supra vidimus.

Iure potiori omnino huc allegatur Pontificis illud q) de eo qui litteras a negotii domino sibi missas vel traditas accepit. Sed mirifice errant, qui soli litterarum quibus negotium suum alteri demandat dominus acceptio aut lectioni tantum vim credunt ab illo tribui, ut quis propterea mandatum suscepisse intelligi queat. Ita nimirum

o) L. 1. §. 3. 4. de trib. L. 2. pr. D. ad munici. junct. L. 1. C. de filiis fam. et quemadmodum.

p) Teste PAVLLO in L. 12. ff. de SCtum Maced.

q) Clem. 1. de procur.

rum Pontifex: *Instrumento vel litteris quibus te aliquis in causis suis procuratorem constituens pro te debito modo cavit, similibiter (nulla protestatione facta) receptis, non potes postea recusare defensionem illius.* Vti nimurum debitor qui facit et patitur per se intervenire mandasse creditur, ita aequissimum duxit, ut qui de cautione solita, quam in antecessum pro ipso praefiterit dominus, certior factus, taenisset, mandatum suscepisse videretur. Idemque non refragante ^{r)}, sed praeceunte potius jure civili ^{s)}. Ecce igitur rationem plane singularem, quae qualificatum, uti dicunt, omnino, proinde obstringens, hoc loco redidit silentium ^{t)}.

§. VII.

Praeter eas qui de silentii vi ac virtute scriptae sunt leges nec aliae defunt quibus actuum positivorum quorundam efficacitas definitur. Refero huc, ad largitionem mandati quod attinet, enunciata saepe laudati **VLPIANI**, **PAVLII**, **POMPONII** et **MODESTINI** Iureconsultorum cap. 56. 58. 59. 62. et 63 in fin. tituli Pandectarum de

B 3

procu-

^{r)} Ut putant ZIEGLER, STRYCK loc. cit. aliique.

^{s)} L. 8. §. 4. L. 15. ff. de procur.

^{t)} Similem speciem **VLPIANVS** tradit in L. 5. §. 1. ff. de fidejuss. et nom. quam tamen caveas, ne ad omnes qui ad acta publica procuratores se dari patiuntur praefestinare extendas. Accessit enim hoc loco favor pupillorum qui de re sua securi reddi debuerunt, nominati silentio. VOET ad pand. Lib. 27. tit. 7. §. 1. SCHILTER prax. Iur. Rom. exerc. 37. §. 183.

*procuratoribus et defensoribus nobis asservata, quibus regulae vulgares: Qui vult finem et media velle videtur ad finem istum obtainendum necessaria; ac: Generi espresso et species, licet non expressae, inesse censentur; et hoc loco firmantur, ita tamen, ut et abusus earum interjecto cap. 60. et verbis initialibus cap. 63. simul roprobetur; neque minus ea qua cap. 13. §. 12. tit. Digest. mandati vel contra inscripti: ex VLPIANO traduntur verbis *buc amplius dico etc.* Quam susceptionem vero mandati memoratu digna videntur prae aliis verba PAVLLI ICTI in cap. 43. §. 6. D. de procuratore translati: *Qui non cogitur defendere absentem, tamen si judicium solvi satis dedit defendendi absentis gratia; cogendum procuratorem judicium accipere.**

§. VIII.

Sicuti nihil obest denique, quin consensu in antecedente et generaliter expresse declarato mandatum et largiri possit, et suscipi; ita quoque tacita mentis nostrae declaratione idem fieri posse, quod dubitemus non est; et quidem vel ita, ut statim atque rem suam alteri demandaverit alter, id suscepisse quoque videatur, vel ita saltrem, ut nisi tempestive id amoliatur, acceptasse intelligatur. Posterior contingere potest, e doctorum sententia, si saepe negotia certi generis ad solam rogationem alterius sine protestatione quis expedivit; aut si nexus amicitiae arctioris et familiaritatis se illi junxit *). Qui-

bus

*) VOET I. c. MANTICA. l. c. tit. 13. n. 14.

bus nec ego admodum refragor. Imo dari casus, mihi persuasum est, ubi ob nexum foederis quod quis inivit cum alio, plura ejus mandata certi generis suscepisse statim videri potest. Tale est v. c. notitiae et familiaritatis vinculum quod commercii sui promovendi caussa a mercatoribus inter se invicem quaeri solet et ali; etsi facile concesserim, in hac specie, ut in similibus, saepe multum interesset, quid caeteroquin anteconcesserit vel concomitetur ipsa mandata, Ordres inter mercatores dici solita; graviora et periculosa an sint quae demandantur negotia, an facilia et leviora. Ex aequo enim et bono tantum non omnia dijudicanda sunt inter mercatores præfertim; si ullibi umquam ab apicibus juris plane abstinentum in eorum negotiis et quid quilibet eorum, si in alterius loco fuisset, ipse fecisset, videndum est, ut intelligatur quid ab altero quoque exspectare potuisset, vel minus *).

Sed hic filum abrumpo ut indicem, quaenam potissimum fuerit occasio haec pauca litteris consignandi. Quod nimirum ex decreto Augustissimi ac Potentissimi Regis Borussorum, FRIDERICI GUILIELMI, Domini nostri clementissimi, mihi haud ita pridem demandatum est Professoris juris ordinarii manus, ad hujus auspicia ex lauda-

*.) BVESCH Darstellung der Handlung in deren mannigfaltigew
Geschäften, P. II. Libr. V. cap. 9. p. 366.

laudabili more majorum solenniter capienda orationem

de studiis quibusdam, imprimis humanioribus, jurisprudentiae subsidiariis

crastino die habeo; utque hunc actum praesentia sua benigne cohonestare velint Magnificus Academiae Prorector, Illusterrimi Comites, Illustris Procancelarius, Professores et Doctores omnium ordinum celeberrimi, reliqui urbis nostrae Proceres, atque omnes Commititones et Cives Musarum nostrarum fautores, genere, doctrina, virtutum nobilitate ornati, ea qua par est observantia et humanitate rogo.

Scripti in Regia nostra litterarum universitate d. XI.
Novembr. cīc 10 c c l x x x v i .

Pag. 1. lin. 1. post verba *majorem esse add. at quo expressi.*

Erlangen, Diss., 1786-1818
X 242 1358

AD

AVDIENDAM ORATIONEM

IN ADITV

PROFESSIONIS IVRIS ORDINARIAE

D. XII. NOVEMBER. CID ID CCLXXXVII

PUBLICE HABENDAM

OBSERVANTISSIME INVITAT

D. IO. ERNEST. BERNH. EMMINGHAUS

1796/1

*In iunct de mandato tacito ejusque praesertim tacita susceptione
nonnulla.*

ERLANGAE

TYPIS KVNSTMANNIANIS

